

KAJ NAS UČI PRATIKA?

5. Advent.

Babica: Danes pa začnem z zastavico. Povejte, kateri advent je bil najdaljši? Le dobro pomislite, preden odgovorite.

Janko: Tisto leto, ko je sv. Janez Krstnik ljudi pripravljajal na Kristusov prihod. „Adventus“ pomeni prihod (Gospodov).

Babica: Seveda ti je lahko znano, da pomeni beseda advent toliko kot prihod, ko hod š že v latinske šole; toda moje zastavice nisi prav rešil. Sv. Janez Krstnik ni oznanjeval Jezusovega prihoda na svet, marveč le njegov prvi nastop, da bo začel javno (očitno) med ljudmi učiti in delovati.

Marica: Zdaj se mi je posvetilo. Najdaljši advent je bil v stari zavezi. Saj so ljudje pričakovali več tisoč let prihodnjega Odrešenika; od takrat, ko ga je Bog obljubil Adamu in Evi pa do prve svete polnočnice, ko je bil rojen naš božji Zveličar v betlehemskelem hlevcu. Ves ta čas se sme imenovati pripravljajanje na prihod Gospodov ali advent.

Babica: Prav si uganila mojo zastavico. Iz tega pa tudi lahko takoj spoznate, kakšen pomen ima zdaj krščanski advent v cerkvenem letu.

Janko: Babica, zdaj-le je pa že meni šinila neka zastavica v glavo. Ali jo smem zastaviti?

Babica: Seveda, saj veste, kako me veseli, če vidim, da ste pazljivi in znate sami kaj misliti. Kar povej.

Janko: Za nazaj je Marica vrlo dobra uganila. Jaz bi pa rad vedel, kateri bo najdaljši advent v prihodnosti?

Babica: Imaš precej prebrisanu glavico, Janko, pa nas ne boš ujel ne. Najdaljši advent z ozirom na prihodnje čase — to ni tako težko uganiti — so vsa ona leta, kar jih bo še do sodnjega dne; zakaj do zadnjega dne bomo vsi pričakovali Gospodovega prihoda k vesoljni sodbi.

Otroci, res nisem pričakovala, da se bo naš današnji nauk tako lahkotno zasnoval in razvil. Imenovali

ste mi že dvojen advent ali prihod Gospodov; dostaviti mi je še tretji — duhovni advent, ko pride Jezus pri sv. obhajilu v naše srce.

Vendar moram tukaj pomen adventa nekoliko zasukati. Beseda advent ne pomeni tolikanj prihoda samega, marveč čas pripravljavanja na prihod Gospodov. Zato je bila dolgo doba stare zaveze, ko so vsi boljši ljudje hrepeneč pričakovali Odrešenika iz nebes, predpodoba našega adventa; naš advent pa bodi predpodoba za pripravo na Kristusov prihod k vesoljni sodbi. Torej nam preostaje le še vprašanje: kako naj se vredno pripravimo na prihod Gospodov. Pa to vam je pač še znano iz šolskega pouka. Ti Janko, ki si prvi omenil sodnjega dne, boš vedel povedati, s čim nas sv. Cerkev posebej opominja v tem času, da bi resno mislili na sodbo.

Janko: Sv. Cerkev nas k temu posebno opominja s tem, ker prvo in zadnjo nedeljo v cerkvenem letu veli brati evangelij o poslednji sodbi.

Babica: Marica nam bo povedala, kako nas še sicer sv. Cerkev v adventu pripravlja na božične praznike.

Marica: S tem, da zapoveduje post v sredo in petek, tretji teden pa je kvaterni teden in tudi zadnji dan pred Božičem je postni dan. Prepovedano je tudi šumno razveseljevanje. Najlepše pa se pripravijo oni, ki vredno opravijo izpoved in sv. obhajilo.

Janko: Nekaj je pa izpustila, kar daje adventu še poseben sijaj. Zornic ni omenila. Zornice so nekaj izredno lepega in veličastnega. Zjutraj na vse zgodaj hité pobožni ljudje od vseh strani v cerkev; nekateri prihajajo prav oddaleč; mnogi si svetijo s plamenicami, da ne zgrešé gazi. In kako je v cerkvi vse svečanostno: obilna razsvetljava, lepo petje, vidna pobožnost zbrane množice . . .

Babica: Teh besedi sem pa res vesela, kakor me je v adventu veselilo, da sta tudi vidva rada vstajala in hitela k zornicam. Bistvo zornic je v tem, da se vsakdan v adventu slovesno opravlja sv. maša v čast Matere božje, in zdé se mi kot nekakšno dopolnilo prelepemu Marijinemu prazniku brezmadež-

nega Spočetja. Saj so se vsi oni, ki so se v stari zavezi pripravljali na prihod Zveličarjev, pripravljali tudi na prihod njegove božje Matere, ki se tako primerno imenuje Zjutranja zarja, Zgodnja danica. Po vsej pravici bi smeli adventne zornice imenovati zimske šmarnice!

* * *

Sv. Vincencij Fereri. Nedopovedljivo velika čast in sreča je za človeka, če je tako izvrsten, da ga je mogoče primerjati angelom. Glejte, sv. Vincencij Fereri je bil tak. Zato ga je slikar na pratiki naslikal kar kot angela.

Ta svetnik res zasluži to izredno čast, da se imenuje angel v človeški podobi. Najprej posebno zato, ker je bil ves čas angelsko čist in nedolžen. Že v otroški in mladeniški dobi mu je vzcvela bela lilija svete čistosti in se tako utrdila, da je pozneje kljubovala tudi najhujšim viharjem. In ko se je nekoč začela lažnivo trositi govoric, češ, da je pri njem nekaj obledela ta rajska cvetka, se je sijajno tudi v javnosti izpričala njegova angelska nedolžnost, ko je bilo razkrinkano zlobno obrekovanje.

Angelom podoben je bil sv. Vincencij tudi po svoji nenavadni bistrournosti in plemenitosti serafsko gorečega srca. To se je izkazalo že v šolah, posebno pa potlej v njegovem javnem delovanju.

V 18. letu je stopil v dominikanski red. Saj je bila pač bela dominikanska halja najprimernejše krilo za tako angelsko plemenitost. Če je bil že poprej angel, se je pa zdaj šele prav povzpел nad navadne ljudi na perutih serafske pobožnosti in gorečnosti. V cerkveni zgodovini ni lahko dobiti moža, da bi bil toliko dosegel v izpovednici in po cerkvenih govorih, kot je dosegel sv. Vincencij Fereri. Njegovim navdušenim besedam se ni mogel nihče ustavljati, ne jud, ne turk, ne še tako zakrknjen grešnik. Prepoval je razne dežele: domačo špansko, francosko, laško, angleško itd. Povsod je imel izredno srečne uspehe, — tisoče in tisoče izpreobrnjencev. Zaradi

svoje apostolske gorečnosti še posebej zasluži ime angel, saj že besedi angel in apostol pomenita isto, — poslanec božji.

Trudi se tudi ti, kolikor moreš, da bodo mogli oni, ki te poznajo, tudi na tebi opaziti kaj angelskega, osobito pa, da bo tvoj angel varih mogel biti zadovoljen s tabo.

* * *

Sv. Juri, Slovencem posebno priljubljeni svetnik, je živel pred 1600 leti. Bil je imenitne, krščanske družine. Očeta je izgubil že kot mladenič. Ko je dosegel postavno starost, je bil vojak. Bil je pogumen junak; zato je postal polkovnik. Cesar Dioklecijan ga je zelo čislal in ga je radi njegove vojaške vrlosti izvolil za svojega namestnika.

Cesar pa ni vedel, da je Juri kristjan. V 20. letu je junaški vojak izgubil tudi svojo mater ter je bil zdaj posestnik obilnega premoženja.

Ko je videl, kako zelo je začel cesar preganjati kristjane, je takoj spoznal, da tudi do njegove mučeniške krone ni več dolgo časa. Zato razdeli vse svoje premoženje med uboge, da svojim sužnikom prostost; potlej pa stopi pred cesarja in mu očita, zakaj tako kruto preganja kristjane, in se mu sam razodene kristjana. Vsled tega mora prestati raznovrstne grozovite muke in je slednjič obglavljen leta 303. Radi izredno hudega in dolgega mučenja se imenuje „veliki mučenec“.

Na slikah se vidi kot junaški vitez zmagovalec, ki ima v roki sulico, pod nogami pa zmaja. To pomeni, da je bil pred svetom izvrsten vojak, pred Bogom pa zmagoslaven krotitelj peklenske kače, grešne strasti in hudobije.

Malo je svetnikov, ki bi se po vsem katoliškem svetu tako splošno častili kot sv. Juri. Sv. Cerkev ga prišteva 14 pomočnikom v sili. Priporočaj se mu tudi ti v raznih potrebah, posebno pa v dušnih nevarnostih in izkušnjah za hrabro zmago.

